

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

В. о. декана факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Тетяна Мірошніченко

«31» серпня 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ЖУРНАЛІСТСЬКІ ЖАНРИ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма	«Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»
Вид дисципліни	за вибором

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2023/2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“29” серпня 2023 року, протокол № 1

Розробник програми:

СОЛОВИХ С.М., к.політ.н., доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол № 1 від “28” серпня 2023 року

В. о. завідувача кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

(підпис)

Дмитро МИКОЛЕНКО

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»

(підпис)

Дмитро МИКОЛЕНКО

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол № від “29” серпня 2023 року

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Журналістські жанри» складена відповідно до освітньо-професійної програми: «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації» підготовки бакалавра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою навчальної дисципліни є: формування у здобувачів вищої освіти розуміння теоретичних знань та практичних навичок роботи над матеріалами інформаційних, аналітичних і художньо- публіцистичних жанрів на першому (бакалаврському) рівні для організації та проведення міжнародних зустрічей та переговорів, брати участь у фахових дискусіях при вирішенні складних задач та проблем у процесі здійснення майбутньої професійної діяльності у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

1.2. Основним завданням вивчення дисципліни «Журналістські жанри» є:

- формування наступних загальних компетентностей

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

- формування наступних фахових компетентностей

СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

СК15. Розуміння сутності та специфіки зв'язків з громадськістю у міжнародних відносинах.

СК17. Здатність визначати особливості, характер та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними;

СК18. Розуміння сутності та специфіки міжнародної інформаційної діяльності.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин – 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	
Рік підготовки	
4-й	-й
Семестр	
8-й	-й
Лекції	
24 год.	год.
Практичні заняття	

24 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
42 год.	год.
Індивідуальне завдання	
-	

1.6. Заплановані програмні результати навчання:

PH07. Знати засади дипломатичної та консульської служби, специфіку та особливості дипломатичного протоколу та етикету.

PH08. Знати сутність та особливості зв'язків з громадськістю та сучасних PR-технологій у міжнародних відносинах.

PH25. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

PH26. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Поняття про жанр та жанрологію. Проблеми та виклики сучасної української журналістики: міжнародний досвід та перспективи.

Поняття про жанр та жанрологію журналістики. Класична система журналістських жанрів. Обираємо жанр для майбутнього твору. Письменництво та журналістика: у чому ключова різниця? Специфіка літературної роботи в журналістиці. Основні проблеми та виклики сучасної української журналістики; міжнародний досвід та перспективи. Відомі журналісти-міжнародники України або інших країн світу. Новина як головний жанр інформаційної журналістики. Принцип перевернутої піраміди при побудові новини. Специфіка написання рецензії. План написання рецензії на кінофільм. Критерії якості, якими зумовлюється рецензія. Правило п'яти «НЕ» при написанні рецензії.

Тема 2. Інтерв'ю як метод збирання інформації і один із інформаційних жанрів журналістики.

Основні види інтерв'ю в журналістиці. Специфіка інформаційного інтерв'ю. Специфіка аналітичного інтерв'ю. Специфіка художньо-публіцистичного інтерв'ю. Час, вік та досвід як важливі фактори впливу на якісне портретне інтерв'ю. Головні аспекти техніки інтерв'ю. Відкриті питання в журналістиці - формула 5 W (або формула 5 W +n). Сучасне телевізійне інтерв'ю: відмінності «інтерв'ю під синхрон» (або «синхрон») від «власне інтерв'ю» (або «інтерв'ю»). Як правильно брати інтерв'ю або 39 складових успішного інтерв'ю. 10 небажаних дій та запитань журналіста. Правила інтерв'ю Робіна Дея.

Тема 3. Репортаж як оперативна форма емоційного, наочного зображення події.

Специфіка репортажу як журналістського жанру. Основні типологічні ознаки репортажу. Закони репортажу. Тема та ідея репортажу. Герої репортажу. Місце дії. Інтерв'ю з героями. Структура репортажу. Типові помилки. Мова репортажу.

Тема 4. Особливості висвітлення збройних конфліктів.

Журналістські стандарти в контексті військової проблематики. Специфіка роботи журналіста у зоні конфлікту. Особливості висвітлення збройного конфлікту в Україні. Зміна журналістських стандартів у умовах збройного конфлікту (на прикладі точності і повноти інформації).

Тема 5. Коментар та стаття як аналітичні жанри журналістики.

Коментар як журналістський жанр. Основні ознаки коментаря. Основні види коментарів за порушеними у них проблемами. Коментар та репліка: основні відмінності. Коментар в структурі номера/випуску. Прийоми, за допомогою яких здійснюється коментування. Стаття як найбільш поширений аналітичний жанр.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
л		п	л а б .	і н д .	с. р.	л		п	л а б .	ін д.	с. р. .	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Поняття про жанр та жанрологію. Проблеми та виклики сучасної української журналістики: міжнародний досвід та перспективи.	24	8	8			8						
Тема 2. Особливості висвітлення збройних конфліктів.	16	4	4			8						
Тема 3. Репортаж як оперативна форма емоційного, наочного зображення події.	16	4	4			8						
Тема 4. Інтерв'ю як метод збирання інформації і один з інформаційних жанрів журналістики.	16	4	4			8						
Тема 5. Коментар та стаття як аналітичні жанри журналістики.	18	4	4			10						
<i>Усього годин</i>	90	24	24			42						

4. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		ГОДИН
1.	Тема 1. Поняття про жанр та жанрологію. Проблеми та виклики сучасної української журналістики: міжнародний досвід та перспективи.	8
2.	Тема 2. Інтерв'ю як метод збирання інформації і один з інформаційних жанрів журналістики.	4
3.	Тема 3. Репортаж як оперативна форма емоційного, наочного зображення події.	4
4.	Тема 4. Особливості висвітлення збройних конфліктів.	4
5.	Тема 5. Коментар та стаття як аналітичні жанри журналістики.	4
	Разом	24

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Види, зміст самостійної роботи	Денна форма
<p>Тема 1. Поняття про жанр та жанрологію. Проблеми та виклики сучасної української журналістики: міжнародний досвід та перспективи.</p> <p><i>Завдання:</i> поглибити знання з загальних особливостей журналістських жанрів, а також розуміти суть проблеми та виклики сучасної української журналістики.</p> <p>1. Підготуватись до обговорення:</p> <p>1) теми «Сучасний журналіст – міжнародник в Україні: виклики та перспективи».</p> <p>2) статті Ярослава Зубченка «Як зробити так, щоб українські журналісти-міжнародники розуміли, про що запитують» (основні проблеми та виклики сучасної української журналістики; міжнародний досвід та перспективи тощо).</p> <p>2. Підготувати не велику презентацію (або доповідь) про одного із відомих журналістів- міжнародників України або інших країн світу (основна мета роботи – визначити, що саме вдалось зробити цій людині в журналістиці).</p> <p>3. На основі перегляду одного із 100 українських фільмів за версією Національного центру Олександра Довженка (див. «100 найкращих українських фільмів усіх часів за версією кінокритиків». https://www.bbc.com/ukrainian/news-57597388) написати рецензію до одного з кінофільму.</p> <p>1. «100 найкращих українських фільмів усіх часів за версією кінокритиків». URL://www.bbc.com/ukrainian/news-57597388) написати рецензію до одного з кінофільму (дата звернення: 30.08.2020 р.)</p> <p>2. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. Київ: ТОВ «Софія-А», 2016. 184 с. https://imi.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/Mediakompas.pdf</p> <p>3. Стаття «25 найбільш впливових журналістів в історії» https://wisecow.com.ua/zhurnalistika/zhurnal%D1%96stika-v-k%D1%96no/25-najb%D1%96sh-vplivovix-zhurnal%D1%96st%D1%96v-%D1%96stor%D1%96D1%97.html</p> <p>4. Матеріали за результатом <i>круглого столу «Міжнародна журналістика: пошук освітньої моделі»</i></p> <p>http://www.iir.edu.ua/press_center/news/international_journalism_roundtable_news/</p>	8

<p>5. Р. Імельський: "Журналіст-міжнародник – це робота 24 години на добу" 04.11.2016, 17:00 https://imi.org.ua/articles/roman-imelskiy-jurnalist-mijnarodnik-tse-robota-24-godini-na-dobu-i399</p>	
<p>Тема 2. Інтерв'ю як метод збирання інформації і один з інформаційних жанрів журналістики.</p> <p><i>Завдання:</i> поглибити знання з особливостей підготовки та написання інтерв'ю.</p> <p>1) Підготуватись до проекту: провести інтерв'ю на телебаченні з одним із відомих українських або зарубіжних політиків (можна у минулому часі, наприклад, з В. Черчілем), (на Вибір здобувача). Здобувач повинен бути у ролі журналіста (необхідно <i>вказати, якого саме телеканалу</i>). При підготовці до цього завдання використовувати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Методологічний план роботи над інтерв'ю». 2. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. Київ: ТОВ "Софія-А", 2016. — 184 с. https://imi.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/Mediakompas.pdf 2) Проаналізувати інтерв'ю одного із політичних лідерів (<i>перелік інтерв'ю див. нижче</i>) держав світу за такою схемою: <ol style="list-style-type: none"> 1. Якому ЗМІ було надано інтерв'ю? (дата). Назвіть прізвище журналіста (або журналістів). 2. Чи був на початку інтерв'ю встановлений контакт з відомою політичною особою? (Загальне правило «посмішка- комплімент – ім'я людини»). Яким саме чином? (Коротко опишіть). 3. Які жести використовував лідер під час інтерв'ю? (Перерахуйте) 4. Чи були мінуси в інтерв'ю (<i>перерахуйте одну або декілька із позицій: інтерв'ю задовге, не цікаве, немає динаміки, питання «про все і ні про що», шаблонні питання, журналіст в інтерв'ю більше зайнятий своєю персоною, багато питань, які допускали односкладові відповіді (так-ні; два питання в одному) між героєм тощо</i>). 5. Які плюси були в інтерв'ю (<i>інтерв'ю актуальне, живе, проведене на одному диханні, задані оригінальні питання, є динаміка, інтерв'ю вибудовано логічно</i>). 6. Які питання у сфері міжнародних відносин були підняті в інтерв'ю? (Перерахуйте). 7. Які найбільш актуальні проблеми у сфері міжнародних відносин було розкрито або окреслено? Оберіть найважливіші. 8. Чим закінчилось інтерв'ю? Опишіть коротко. (<i>Ідеальне інтерв'ю закінчується відповіддю героя, який ставить крапку у Вашій бесіді. Це може бути яскрава фраза політичного лідера, або інтерв'ю закінчується словами журналіста, у яких він підводить певний висновок</i>). 9. Чи було інтерв'ю з політичним лідером переконливим? Ваше враження від інтерв'ю. Яка фраза Вам найбільше запам'яталась? 10. Скільки часу тривало інтерв'ю? <p>Проаналізуйте інтерв'ю з одним із відомих політичних лідерів (у разі самостійного обрання – надайте, будь ласка, посилання) або оберіть з нижченаведеного списку:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ексклюзивне інтерв'ю з президентом України Володимиром Зеленським (від 23.08. 2021 р.) https://www.youtube.com/watch?v=o4rjwvfzWwo 2. Ангела Меркель в інтерв'ю DW https://www.youtube.com/watch?v=b7QfVwwV-E8 3. Лукашенко. Сварки з путіним, Тихановська, "Вагнер", Зеленський, Порошенко, Крим. В гостях у Гордона https://www.youtube.com/watch?v=R5UmsPFMUaw 	8

<p>4. Інтерв'ю Дмитра Гордона з Майєю Санду) (від 12 лист. 2020 р.) https://www.youtube.com/watch?v=o6GrBFHzNpQ</p> <p>5. Президентка Естонії: Україні знадобиться зо 20 років для готовності до членства в ЄС (від 23 серпня 2021 р.) https://www.eurointegration.com.ua/interview/2021/08/25/7126983/</p> <p>6. Президентка Естонії про загрози з боку росії: ми добре підготовлені 25 серпня 2021 р. https://www.youtube.com/watch?v=fCcPPzob-O4</p> <p>7. Я сказав Трампу: Не розривайте все остаточно - Еммануель Макрон в інтерв'ю DW (від 10 травня 2018 р.) https://www.youtube.com/watch?v=luuwW4VD5sA</p> <p>8. Ексклюзивне інтерв'ю Першому каналу дав президент Азербайджану Ільхам Алієв. https://www.youtube.com/watch?v=i95f56245aU</p> <p>9. Інтерв'ю в. путіна телеканалу NBC. 1-а частина (14.06.21) https://www.youtube.com/watch?v=GatNg4_WkNg</p> <p>10. Президент Казахстану Токаєв: Ми не називаємо анексією те, що відбулося в Криму - Немцова. Інтерв'ю (від 4 грудня 2019 р.) https://www.youtube.com/watch?v=3qS2ds48TRo</p> <p>11. «Я не думаю, що «Північний потік-2» можна зупинити» - президент Латвії. (26 серп. 2021 р.) https://www.youtube.com/watch?v=w-wklnWiP0</p> <p>12. Ексклюзивне інтерв'ю з президентом Уругваю (колишнім президентом) https://www.youtube.com/watch?v=E2eL-9ucx0M</p> <p>13. Президент Туркменії в інтерв'ю ТАСС (від 2 жовтня 2021 р.) https://www.youtube.com/watch?v=XLLmvT9-Irc</p> <p>14. Екс-президент Ірану Махмуд Ахмадинежад бойкотує вибори (15 червня 2021 р.) https://www.youtube.com/watch?v=pLNIW3RIui0</p> <p>15. Президент Вірменії — про відношення з Азербайджаном, розчарування після війни в Карабасі і Пашиняні (від 30 бер. 2021 р.) https://www.youtube.com/watch?v=UPZKi-DNk9E</p> <p>16. Президент Нікарагуа: "Нашу сьогоднішню кризу фінансує Америка" (від 31.07.2018 р.) https://ru.euronews.com/2018/07/30/ortega-interview</p> <p>17. Корупційні скандали, популізм і збитки від пандемії - інтерв'ю з віце-президентом Бразилії Моурау 18 лист. 2020 р. https://www.youtube.com/watch?v=_YGP4c-zgyQ</p>	
<p>Тема 3. Репортаж як оперативна форма емоційного, наочного зображення події.</p> <p><i>Завдання:</i> поглибити знання з особливостей підготовки та написання репортажу як жанру журналістики:</p> <p>1) проаналізувати репортажі на одному з українських медіа: (Інтер), “Суспільне”, “5 канал”, “ТСН”; 24 канал (або будь-яких інших) упродовж останнього місяця і визначити, яким темам вони були присвячені; якій проблематиці у сфері міжнародних відносин та національної безпеки відводилась провідна роль. Результати надати у формі аналітичної записки.</p> <p>2) проаналізувати інформацію у зарубіжних ЗМІ за останні півроку і написати репортаж про одну із міжнародних подій або процес у сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, які відбулись у тій чи іншій країні (на вибір здобувача).</p> <p>3) ознайомитись із статтею М. Слюсаренко «Простий складний жанр репортажу» (Розуміти поняття фіксована миттевість, наочність і показ; виявити спільні та відмінні риси репортажного й нарисового відтворення).</p> <p>1. М. Слюсаренко «Простий складний жанр репортажу»</p>	8

<p>Тема 4. Особливості висвітлення збройних конфліктів. Поглибити знання з особливостей висвітлення збройних конфліктів. Підготуватись до обговорення практичних аспектів на занятті. 1) проаналізувати «Декларацію принципів поведінки журналістів», «Кодекс професійної етики українського журналіста», «Кодекс телерадіожурналістів Бі-Бі-Сі». 2) проаналізувати для подальшого обговорення на практичному занятті статті О. Горчинської «Висвітлення збройного конфлікту. Поради для журналістів» від 22 .11 2014 р. (розуміти, що можна та не можна робити журналісту при підготовці репортажу з зони бойових дій). 3) проаналізувати матеріал від Я. Машкової «На згадки про жінок-військовослужбовиць в медіа припадає лише 5% - дослідження ЗМІ» (за 2021 рік за посиланням)) та з'ясувати, який відсоток інформації на новинних сайтах присвячено ЗСУ та зокрема, жінкам - військовослужбовцям. Бути готовим до обговорення. 4) підготуватися до проекту: уявіть себе у ролі журналіста, і Вам необхідно написати проект на тему «Висвітлення збройного конфлікту в Україні: погляд очима журналіста». Ця робота буде складатись з двох частин: а) Що необхідно взяти Вам з собою як журналісту у зону збройного конфлікту?; б) Написати міні-історію на тему «Україна після початку повномасштабного вторгнення рф: погляд очима журналіста» (це може бути розповідь про одного з військових; про віддану роботу лікарів; працівників МЧС, волонтерів, про якесь свято, що влаштували військовим діти; матеріал про життя на передовій або про жителів окупованих територій (наприклад, «Чим живуть люди в окупації та чи мріють повернутися в Україну») або будь-яка інша тема), головне, щоб була присутня думка автора та намагайтесь у кожній історії знайти позитив.) Матеріал має відповідати на основні питання: що сталося, де, коли і як. Відповіді на питання «де?» і «коли?» повинні бути точними і конкретними. Також медійникам слід додавати пояснення у свої матеріали (передісторія, основні поняття і терміни, контекст, розповідь про взаємопов'язані події). Матеріал може бути представлений у формі есе, замітки, статті (можна не великої), інтерв'ю, репортажу тощо). 1. «Як змінюється робота журналістів в умовах війни та як медіа врахувати ці особливості у своїй роботі. Конспект тренінгу від 27–28 лютого 2019 р.» https://drive.google.com/file/d/1JyD0bD8geAUa2StjKVCau75X63ZQOnw9/view 2. Я. Машкова «Згадки про жінок-військовослужбовиць в медіа припадає лише 5% - дослідження Інституту масової комунікації (2021 р.)» https://imi.org.ua/monitorings/na-zgadky-pro-zhinok-vijskovosluzhbovyts-v-media-prypadaye-lyshe-5-doslidzhennya-imi-i41836 1. Дистанційний курс «Журналістські жанри» 2. Кодекс професійної етики українського журналіста[Електронний ресурс] : [сайт], ред. від 12.12.2013 р. / К.: НСЖУ. – Режим доступу: http://www.nsju.org/page/196 3. Кодекс телерадіожурналістів Бі Бі Сі[Електронний ресурс] : [сайт] – Режим доступу: https://www.bbc.co.uk/editorialguidelines/guidelines 4. Мюнхенська (європейська) декларація прав та обов'язків журналістів [Електронний ресурс]: [сайт] / Мюнхен,1970 р. – Режим доступу: http://textbooks.net.ua/content/view/7119/52/21 5. Нетреба М. М. Робота журналіста в екстремальних ситуаціях [Електронний ресурс]: [Стаття] / М. М. Нетреба, К. А. Непомняца // Держава та регіони. Серія</p>	8
---	---

: Соціальні комунікації. - 2016. - № 1. - С. 93-97.- Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2016_1_19	
Тема 5. Коментар та стаття як аналітичні жанри журналістики. Поглибити знання з особливостей написання коментаря та стаття як аналітичних жанрів журналістики. Написати коментар або статтю (на вибір студента): 1) уявіть себе відомим міжнародним експертом, і напишіть коментар на одну з актуальних подій у сфері міжнародних відносин, міжнародної національної безпеки, зовнішньої політики держави. 2) написати проблемну статтю у сфері міжнародних відносин, міжнародної національної безпеки, зовнішньої політики держави.	10
Разом	42

6. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання не передбачене навчальним планом.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Журналістські жанри»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
РН07.	Знати засади дипломатичної та консульської служби, специфіку та особливості дипломатичного протоколу та етикету.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), презентація дослідження або творчої роботи	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання творчої або аналітичної роботи при підготовці проекту чи одного з журналістських жанрів, залікова робота
РН8	Знати сутність та особливості зв'язків з громадськістю та сучасних PR-технологій у міжнародних відносинах.	Лекція, надання зворотного зв'язку, виконання творчих завдань у командах, симуляції, аналіз творчих робіт або проектів	Оцінювання результатів дослідження на практичних заняттях; тестових завдань, розв'язування

			аналітичних задач, оцінювання творчої роботи або журналістського проекту, залікова робота
PH25	Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.	Робота в командах, робота з вторинними даними, презентація результатів досліджень	Оцінювання виконання творчих та аналітичних, завдань, залікова робота
PH26	Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.	Робота з вторинними даними, презентація результатів досліджень,	Оцінювання виконання творчих завдань, аналітичних завдань, залікова робота

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки творчих завдань в ході індивідуально / командної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати творчі та аналітичні завдання;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;

За виконання завдань до кожної теми здобувач може отримати від 1 до 12 балів (за різні види робіт). За самостійну роботу здобувач може отримати максимально 6 балів, на практичному занятті – 6 балів. Здобувач може отримати 60 балів в ході лекційних та практичних занять.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення заліку. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Структура заліку:

Тестування – 30 питань закритого типу X 1 бал – 30 балів (максимум);

2. теоретичне питання – 10 балів.

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Робота над аналітичними завданнями, творчими	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вмів грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	4-5
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	1
Робота над творчими та проєктними завданнями, командними роботами тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку	4-5
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок	3-2
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1
Робота в групі	Обговорення у мікрогрупі актуальних проблем у сфері сучасної української журналістики, міжнародного досвіду та перспектив, роботи журналістів в умовах війни та як медіа врахувати ці особливості у своїй роботі; проведення міжнародних зустрічей та переговорів, брати участь у фахових дискусіях у вирішенні складних задач та проблем у процесі здійснення майбутньої професійної діяльності у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій.	1-2

Залікова робота (залік)	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. Тестування проводиться за кожною темою, пропонується 30 тестових питань закритого типу та з декількома варіантами відповідей (1 бал x 30 =30 балів).	30
	Виставляється здобувачу вищої освіти, який при письмовій відповіді на залікове питання білету надав повну, логічну, ґрунтовну відповідь, продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	9-10
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при письмовій відповіді на залікове питання білету надав досить повну, логічну, не зовсім ґрунтовну відповідь, продемонстрував достатньо, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання, але припустився окремих несуттєвих помилок.	7-8
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при письмовій відповіді на залікове питання білету надав не досить повну, не логічну, не зовсім ґрунтовну відповідь, продемонстрував недостатньо всебічні, не систематизовані, поверхневі знання програмного матеріалу, продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання, але припустився окремих помилок.	4-6
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при письмовій відповіді на залікове питання білету продемонстрував недостатні знання основного програмного матеріалу, проте в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення	1-3

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Поточне оцінювання роботи студентів на практичних заняттях та самостійної роботи					Залік	Сума
					Разом	
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	60	40
12	12	12	12	12		
						100

T1, T2 ... – теми розділів

Залік – 40 балів. Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає 100 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	незадовільно

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. Київ: ТОВ “Софія-А”, 2016. — 184 с.
<https://imi.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/Mediakompas.pdf>
2. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації / [Буроменський М., Штурхецький С. Білз Емата та ін.], К.: 2016 – 124 с.
3. Ів Аньєс Підручник із журналістики [Книга]/ Ів Аньєс – Пер. з фр. А. Андрусак, К.: Києво-Могилянська Академія, 2018 р. 544 с.
4. Михайлин І. Л. Основи журналістики. Підручник. 5-те вид. перероб. та доп.– К.: Центр учбової літератури, 2019 496 с.
5. Нуйкін М. Проблематика української воєнної журналістики в період АТО[Електронний ресурс]: [Стаття] / М. Нуйкін. – Режим доступу - <https://naub.oa.edu.ua/2017/проблематика-української-воєнної-журналістики>
6. М. Слюсаренко «Простий складний жанр репортажу». «Як змінюється робота журналістів в умовах війни та як медіа врахувати ці особливості у своїй роботі. Конспект тренінгу від 27–28 лютого 2019 р.»
<https://drive.google.com/file/d/1JyD0bD8geAUa2StjKVCau75X63ZQOnw9/view>
7. Хіренко О. О Інформаційні жанри друкованих ЗМІ як складова комунікаційного процесу / О. О. Хіренко // Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації. – 2015 р. – № 2 (22). – С. 37-42.
8. Яковець Телевізійна журналістика А Яковець. К.: Вид. дім “Києво-Могилянська академія», 2018 р.

Допоміжна література

1. Балаклицький М. Есе як художньо-публіцистичний жанр : методичні матеріали для студентів зі спеціальності «Журналістика» / М. Балаклицький. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 74 с.
2. Горчинська О. «Висвітлення збройного конфлікту. Поради для журналістів» від 22 .11 2014 р.
3. Р. Імельський: "Журналіст-міжнародник – це робота 24 години на добу"
04.11.2016, 17:00 <https://imi.org.ua/articles/roman-imelskiy-jurnalist-mijnarodnik-tse-robota-24-godini-na-dobu-i399>
4. Кодекс професійної етики українського журналіста[Електронний ресурс] : [сайт], ред. від 12.12.2013 р. / К.: НСЖУ. – Режим доступу: <http://www.nsju.org/page/196>
5. Кодекс телерадіожурналістів Бі Бі Сі[Електронний ресурс] : [сайт] – Режим доступу: <https://www.bbc.co.uk/editorialguidelines/guidelines>

6. Матеріали за результатом круглого столу «Міжнародна журналістика: пошук освітньої моделі»
http://www.iir.edu.ua/press_center/news/international_journalism_roundtable_news/
7. Машкова Я. «Згадки про жінок-військовослужбовиць в медіа припадає лише 5% - дослідження Інституту масової комунікації (2021 р.) <https://imi.org.ua/monitorings/nazgadku-pro-zhinok-vijskovosluzhbovyts-v-media-prypadaye-lyshe-5-doslidzhennya-imi-i41836>
8. Мюнхенська (європейська) декларація прав та обов'язків журналістів [Електронний ресурс] : [сайт] / Мюнхен, 1970 р. – Режим доступу: <http://textbooks.net.ua/content/view/7119/52/21>
9. Нетреба М. М. Робота журналіста в екстремальних ситуаціях [Електронний ресурс]: [Стаття] / М. М. Нетреба, К. А. Непомняща // Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації. - 2016. - № 1. - С. 93-97.- Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2016_1_19
10. Редакційні цінності Бі Бі Сі [Електронний ресурс] : [сайт] / Війна, терор, біженці – Режим доступу: <https://www.bbc.co.uk/editorialguidelines/guidelines/war-terroremergencies>
11. Стаття «25 найбільш впливових журналістів в історії» <https://wisecow.com.ua/zhurnalistika/zhurnal%D1%96stika-v-k%D1%96no/25-najb%D1%96lsh-vplivovix-zhurnal%D1%96st%D1%96v-v-%D1%96stor%D1%96%D1%97.html>
12. Шебеліст С.В., Типологія журналістських жанрів: сучасні теоретичні дискусії с. 136-140 «Молодий вчений», № 9.1 (85.1) вересень, 2020 р.

11. ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕО-ЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Ангела Меркель в інтерв'ю DW <https://www.youtube.com/watch?v=b7QfVwwV-E8>
2. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 40, ст. 527) Із змінами, внесеними згідно із Законами № 1170-VII від 27.03.2014, ВВР, 2014, № 22, ст. 816 № 35-VIII від 23.12.2014, ВВР, 2015, № 4, ст. 13 № 2091-VIII від 08.06.2017 відносно національного інтересу України.
3. Інтерв'ю володимира путіна телеканалу NBC. 1-а частина (14.06.21) https://www.youtube.com/watch?v=GatNg4_WkNg
4. Інтерв'ю Дмитра Гордона з Майей Санду) (від 12 лист. 2020 р.) <https://www.youtube.com/watch?v=o6GrBFHzNpQ>
5. Корупційні скандали, популізм та збитки від пандемії – інтерв'ю з віце-президентом Бразилії Моурау 18 лист. 2020 р. https://www.youtube.com/watch?v=_YGP4c-zgyQ
6. Лукашенко. Сварки з путіним, Тихановська, "Вагнер", Зеленський, Порошенко, Крим. В гостях у Гордона <https://www.youtube.com/watch?v=R5UmsPFMUaw>
7. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського – URL: www.biblvernad.org.ua (дата звернення: 12.07.2023 р.).
8. Офіційний сайт Національного Комітету статистики України – URL: www.ukrstat.gov.ua (дата звернення: 16.07.2023 р.)
9. Президентка Естонії: Україні знадобиться зо 20 років для готовності до членства в ЄС (від 23 серпня 2023 р.) <https://www.eurointegration.com.ua/interview/2021/08/25/7126983/>
10. Президентка Естонії про загрози з боку Росії: ми добре підготовлені 25 серпня 2021 р. <https://www.youtube.com/watch?v=fCcPPzob-O4>
11. Президент Казахстану Токаєв: Ми не називаємо анексією то, що відбулося в Криму - Немцова. Інтерв'ю (від 4 грудня 2019 р.) <https://www.youtube.com/watch?v=3qS2ds48TRo>
12. Президент Вірменії — про відносини з Азербайджаном, розчарування після війни в Карабасі і Пашиняні (від 30 бер. 2021 р.) <https://www.youtube.com/watch?v=UPZKi-DNk9E>
13. Президент Нікарагуа: "Нашу сьогоднішню кризу фінансує Америка" (від 31.07.2018 р.)

<https://ru.euronews.com/2018/07/30/ortega-interview>

14. Президент Туркменії в інтерв'ю ТАСС (від 2 жовтня 2021 р.)
<https://www.youtube.com/watch?v=XLLmvT9-Irc>

15. Ексклюзивне інтерв'ю з президентом Уругваю (колишнім президентом)
<https://www.youtube.com/watch?v=E2eL-9ucx0M>

16. Ексклюзивне інтерв'ю з президентом України Володимиром Зеленським (від 23.08. 2021 р.)
<https://www.youtube.com/watch?v=o4rjwvfzWwo>

17. Екс-президент Ірану Махмуд Ахмадинежад бойкотує вибори (15 червня 2021 р.)
<https://www.youtube.com/watch?v=pLNIW3RIui0>

18. Ексклюзивне інтерв'ю Першому каналу дав президент Азербайджану Ільхам Алієв.
<https://www.youtube.com/watch?v=i95f56245aU>

19. «100 найкращих українських фільмів усіх часів за версією кінокритиків».
<https://www.bbc.com/ukrainian/news-57597388>

20. Я сказав Трампу: Не розривайте все остаточно - Еммануель Макрон в інтерв'ю DW (від 10 травня 2018 р.)
<https://www.youtube.com/watch?v=luuwW4VD5sA>

21. «Я не думаю, що «Північний потік-2» можна зупинити» - президент Латвії.
26 серп. 2021 р.)
<https://www.youtube.com/watch?v=w-wklnWiP0>

12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДЕННОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ПОДОВЖЕННЯ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПОБОРНОЇ СИЛИ (В ТОМУ ЧИСЛІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ ЧЕРЕЗ ПАНДЕМІЮ)

В умовах дії форс-мажорних обставин освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора/проректора або за змішаною формою навчання, або повністю дистанційно в синхронному режимі. Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень із заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік в тестовій формі дистанційно на платформі <https://classroom.google.com/c/MjI2NjMwOTQ1NDQ1> в дистанційному курсі «Журналістські жанри».

13. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

Заліковий білет містить 30 тестових завдань.

Питання для підготовки:

1. Поняття про жанр та жанрологію журналістики.
2. Класична система журналістських жанрів.
3. Обираємо жанр для майбутнього твору.
4. Письменництво та журналістика: у чому ключова різниця?
5. Специфіка літературної роботи в журналістиці.
6. Основні проблеми та виклики сучасної української журналістики; міжнародний досвід та перспективи.
7. Відомі журналісти-міжнародники України або інших країн світу.
8. Новина як головний жанр інформаційної журналістики.
9. Принцип перевернутої піраміди при побудові новини.
10. Специфіка написання рецензії.
11. План написання рецензії на кінофільм.
12. Критерії якості, якими зумовлюється рецензія.
13. Правило п'яти «НЕ» при написанні рецензії.
14. Основні види інтерв'ю в журналістиці.
15. Специфіка інформаційного інтерв'ю.
16. Специфіка аналітичного інтерв'ю.

17. Специфіка художньо-публіцистичного інтерв'ю.
18. Час, вік та досвід як важливі фактори впливу на якісне портретне інтерв'ю.
19. Головні аспекти техніки інтерв'ю.
20. Відкриті питання в журналістиці - формула 5 W (або формула 5 W +n).
21. Сучасне телевізійне інтерв'ю: відмінності «інтерв'ю під синхрон» (або «синхрон») від «власне інтерв'ю» (або «інтерв'ю»).
22. Основні складові успішного інтерв'ю.
23. Десять небажаних дій та запитань журналіста.
24. Правила інтерв'ю Робіна Дея.
25. Специфіка репортажу як журналістського жанру.
26. Основні типологічні ознаки репортажу.
27. Закони репортажу.
28. Тема та ідея репортажу.
29. Герої репортажу. Місце дії.
30. Структура репортажу.
31. Типові помилки репортажу.
32. Мова репортажу.
33. Журналістські стандарти в контексті військової проблематики.
34. Специфіка роботи журналіста у зоні конфлікту.
35. Особливості висвітлення збройного конфлікту на Сході України.
36. Зміна журналістських стандартів у умовах збройного конфлікту (на прикладі точності і повноти інформації).
37. Коментар як журналістський жанр.
38. Основні ознаки коментаря.
39. Основні види коментарів за порушеними у них проблемами.
40. Коментар та репліка: основні відмінності.
41. Коментар в структурі номера/випуску.
42. Прийоми, за допомогою яких здійснюється коментування.
43. Стаття як найбільш поширений аналітичний жанр.